

Сумська міська централізована бібліотечна система
Сумська міська центральна бібліотека ім. Т. Г. Шевченка
Відділ довідково-інформаційної роботи

**Коли лікар не
професія, а стан душі**
АНДРІЙ СНИЦАРЬ

до 60-річчя від дня народження

Бібліографічна пам'ятка

Суми, 2023

Коли лікар не професія, а стан душі. Андрій Сніцарь : до 60-річчя від дня народження : бібліографічна пам'ятка / Сумська міська центральна бібліотека ім. Т. Г. Шевченка; відділ довідково-інформаційної роботи ; уклад. О. М. Штеба. – Суми, 2023. – 16 с.

Андрій Сніцарь майже 35 років присвятив розвитку медицини на Сумщині і був одним з фундаторів практичної школи інфекціоністів області. Він займався вивченням проблеми вірусних гепатитів у Сумській області і завдяки йому запрацювала програма «Антигепатит». Андрій Олегович був закоханий у інфекції і міг годинами про них розповідати. Для нього пацієнт завжди був найголовнішим.

Про інфекційні загрози, що нас оточують у повсякденному житті, він розповідав і надавав професійні поради доступною для читача мовою на своїй сторінці у фейсбуці та у книзі «Нариси інфектології».

Пам'ятка розрахована на широке коло читачів.

Відповідальна за випуск:	директор СМЦБС	Ю. А. Заговора
Редактори:	заст. директора зав. бібліогр. відділом	О. В. Безверха Л. Д. Клімачова
Матеріал підготували:	пров. бібліогр.	О. М. Штеба

Наша адреса:

40030, м. Суми,

вул. Нижньовоскресенська (вул. Кооперативна), буд. 6

Центральна міська бібліотека ім. Т. Г. Шевченка

тел. 22-63-32

Е-mail: lib@library.sumy.ua

<https://libsumy.com/>

працюємо: з 9.00 до 17.00

вихідний: п'ятниця

Сніцарь Андрій Олєгович — український лікар, вчений, педагог, кандидат медичних наук, доцент кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Медичного інституту Сумського державного університету, головний лікар Сумської обласної інфекційної клінічної лікарні ім. З. Й. Красовицького.

Народився 12 березня 1963 року в м. Нововолинську в сім'ї лікарів. Коли йому було два роки, сім'я переїхала до м. Суми. [...]

Після школи вступив до Харківського Державного Медичного інституту (нині Харківський національний медичний університет). 1986 року після закінчення університету за спеціальністю «лікувальна справа» працював лікарем-інфекціоністом в інфекційному відділенні Першої Сумської міської лікарні.

З 1992 до 2000 року — завідувач 1-го інфекційного відділення Центру з інфектології і медико-біологічних проблем в екології м. Суми.

1996 року захистив кандидатську дисертацію та почав працювати викладачем на кафедрі інфекційних хвороб та епідеміології Медичного інституту Сумського державного університету, одночасно продовжуючи лікарську діяльність.

2000 року очолив Сумську обласну інфекційну лікарню ім. З. Й. Красовицького (нині Медичний клінічний центр інфекційних хвороб та дерматології ім. З. Й. Красовицького).

11 листопада 2019 року помер від хвороби, якою хворів протягом останніх п'яти років життя.

Сніцарь Андрій Олєгович. *Вікіпедія* : вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/>

Спогадами про Андрія Сніцаря поділилася його колега Ірина Троцька. Їй пощастило працювати з ним багато років.

[...] Виріс Андрій Сніцарь у сім'ї лікарів. У Сумах ще й досі пам'ятають його батька — уролога Олега Петровича, та маму — Світлану Георгіївну, лікаря-дерматолога, яка багато років працювала заступником начальника управління охорони здоров'я. Дитячі роки Андрія минули між Сумами та Києвом, де мешкали бабуся з дідусем.

У Сумах сидіти вдома з маленьким, постійно хворіючим Андрієм не було кому, тому батьки, найчастіше тато, брали його з собою на роботу. [...] Думаю, саме тоді, в особливій лікарняній атмосфері, у хлопчика і виникло бажання стати лікарем — батько мріяв, щоб син пішов його стопами.

Андрій Сніцарь: «... життя звело мене із Зиновієм Красовицьким. Усього 15 хвилин розмови із цією видатною людиною — і я став інфекціоністом. **Знаєте, що головне в інфекційних хворобах? Те, що люди, як правило, одужують!»**

[...] Від свого наставника [упоряд. — Зиновія Красовицького] Андрій перейняв найкраще. Ми кликали

Сніцаря, як і колись Красовицького, до всіх тяжких хворих. І, як колись його вчитель, котрий ходив з милицями (Зиновій Красовицький втратив ногу у 22 роки, у квітні 1945-го), Андрій Сніцарь спирався на палицю останні роки свого життя, піднімаючись сходами, не визнаючи ліфтів. Він завжди знаходив рятівну ідею, і, що не менш важливо — потрібні слова для пацієнта.

Є люди, готові працювати в режимі багато-задачності, у форматі 24/7. За обсягом знань вони можуть конкурувати з Вікіпедією, ніколи не втомлюються й отримують задоволення від виконання своїх обов'язків — це все про нього.

Андрій Сніцарь не визнавав рамок. Головним критерієм завжди був не протокол, а результат: **«Я за доказову медицину, але і за свою голову на плечах.** Ось ми в 90-х витягували дифтерійних хворих допаміном, який не рекомендували застосовувати при міокардиті. І рятували. Вводили диференційовано заборонені глікозиди. І рятували...»[...]

Андрій Сніцарь одним із перших в області звернув увагу на важливість проблеми гепатитів, які за ступенем негативного впливу на здоров'я населення та

рівнем захворюваності посідають основне місце в структурі інфекційної патології в Україні.

[...] Він мав щось зробити! Спілкуючись із грандами інфектології нашої держави та інших країн. [...] Андрій Сніцарь намагався знайти найефективніші шляхи розв'язання цієї проблеми. Він **налагодив роботу Гепатологічного центру в Сумській обласній інфекційній лікарні** — одного з перших в Україні, підготував лікаря Володимира Рябіченка, який зараз очолює центр.

Андрій Олегович провів власний аналіз ситуації та з'ясував: причина — незадовільна організація роботи з

профілактики вірусних гепатитів В і С у державі, а також низький рівень обізнаності населення з питань профілактики та ризиків розвитку зазначених захворювань. Він розумів, що

комплексне сучасне вирішення проблеми можливе лише шляхом впровадження цільової програми. [...] у 2007 році практично одногосно сесією Сумської обласної ради була прийнята **програма «Антигепатит»**, що передбачала не тільки розширення доступу до діагностики вірусних гепатитів, а й лікування соціально незахищених верств населення за рахунок обласного

бюджету. Державну ж програму було впроваджено лише через чотири роки.

[...] І я пам'ятаю, як одного разу Андрій сказав мені: «Ось побачиш, невдовзі ми лікуватимемо гепатит С, призначаючи хворому одну таблетку». Дійсно, сьогодні пацієнт отримує 1 комбіновану таблетку на день і чудово почувається. А ефективність терапії сягає майже 100%. **Сумщина традиційно входить у першу трійку областей з виявлення хворих на вірусний гепатит на ранніх стадіях, при цьому питома вага цирозу у структурі захворювань печінки знижується.**

Сніцарь завжди цікавився новими ефективними методами лікування, зокрема еферентними. Одного разу на симпозіумі почув про **апарат «Штучна печінка»** і загорівся! Знайшов можливість придбати, обладнав необхідне приміщення, підготував спеціаліста. [...] «Штучна печінка» рятувала не одне життя!

[...] Завдяки зусиллям Сніцаря в нашій лікарні **створене сучасне відділення інтенсивної терапії та реанімації**. В реанімаційних боксах встановлене сучасне обладнання та реалізована концепція «чисте приміщення»: стіни й підлога мають синтетичне покриття, стійке до антисептичних розчинів, наявна

система ефективної ізольованої вентиляції з бактерицидними фільтрами. Усе це унеможлиблює накопичення так званої внутрішньолікарняної інфекції.

Андрій Сніцарь: «Завдяки моїм колегам ми маємо гідну медицину і цим пишаємося. За допомоги цих людей ми зможемо подолати будь-які тяжкі інфекційні недуги».

Його статті, розповіді, пісні були сповнені пристрасстю й іронією. Боже, як він співав, акомпануючи собі на гітарі! Очі його горіли та посміхалися, незважаючи ні на що. Таке відчуття близької й розуміючої людини, людини однієї з тобою крові, мало хто викликає... Він був справжній, тутешній, живий. Він обожнював своїх батьків і молодшу сестричку, душі не чаяв у дітях і онуках. Учив їх любити життя, як любив його сам.

Я часто думаю, звідки Андрій брав сили жити та працювати в останні роки життя, коли мужньо боровся з підступною хворобою? **Безумовно, відчуття потрібності та корисності людям, улюблена професія,**

можливість ділитися своїми знаннями та досвідом з колегами. Практично до останнього дня він консультував хворих, вирішував проблеми лікарні як головний лікар.

Андрій Сніцарь: «Кажуть: «Він сильний, він бореться». Мені здається, справа тут не в силі, не в боротьбі, як такій, а в цікавості. Якщо людині цікаво, якщо її щось дивує, тримає на цій Землі — люди, справа, — вона боротиметься».

З цим важко не погодитися. Багато справ і людей утримували його. [...]

Діти Андрія — син Георгій і донька Наталія — стали лікарями.

Андрій Сніцарь назавжди залишився в пам'яті колег, знайомих, пацієнтів. **«Це був величезний розум у поєднанні із шаленою жагою до пізнання. Ми розмовляли з ним про науку, нанотехнології. Коли я розуміла, що для того, аби вижити, потрібні терпіння і час, то саме його енергія допомогла мені пройти цей шлях. Колись моя знайома психолог сказала: аби вилікувати тяжко хвору людину, її треба в себе закохати. Ми всі були в нього закохані. Закохані й донині»**, — каже колишня пацієнтка Наталія Кармазіна.

Троцька І. Андрій Сніцарь: Якщо людині цікаво жити — вона боротиметься! *Ваше здоров'я*. 2020. 6 берез. URL:

<https://www.vz.kiev.ua/andrij-snitsar-yakshho-lyudyni-tsikavo-zhytyvona-borotymetsya/>

Говорить укладач другого видання «Нарисів інфектології» **Юлія Наумко**:

— Спочатку він запропонував мені бути редактором Фейсбук-сторінки «Доктор Сницарь», куди раз в місяць публікував різні статті. З книгою автор не поспішав.

Писав, відволікаючись на інші проекти. Так, паралельно створенню видання, народився «Календар інфектології», який протягом року щодня оновлювався видатними датами з історії інфекційних хвороб. Багато людей лише після виходу книги в повній мірі зрозуміли наскільки вона була цінною і для нього, і для нас.

11 листопада 2019 року в лічені години тисячі людей були приголомшені трагічною звісткою про його смерть. Дізнавшись, що передувала цьому невиліковна хвороба, котра призводила до знерухомлення майже два роки тому, люди, напевне, зрозуміли природу його людського притяжіння. Поряд з мудрістю, професіоналізмом, інтелігентністю, літературним даром, харизмою вона вмщала в себе головне – любов до життя, що була укріплена в нелегкій боротьбі за нього.

У Сумах для студентів-медиків презентували книгу інфекціоніста Андрія Сницаря. *Трибуна. Суми : сайт.* URL: <https://trybuna.sumy.ua/news/u-sumah-dlya-studentiv-medykiv-prezentuvaly-knygu-infektsionista-andriya-snitsaryi/>

Рекомендовані джерела

Сницарь А. О. Очерки инфектологии / А. О. Сницарь. — Изд. 2-е, доп. — Сумы : Нота бене; Х. : БЭТ, 2020. — 312 с.

***

Андрей Сницарь: "Лечить нужно не болезнь — лечить нужно пациента" // Панорама. — 2019. — № 47 (20-27 лист.). — С. А13.

Калиниченко В. Его путеводная звезда : в конгресс-центре СумГУ прошел вечер памяти доктора Сницаря // Ваш Шанс. — 2020. — № 2 (15-22 янв.). — С. 15А.

Наумко Ю. Андрею Сницарю было всего 56... / Ю. Наумко // Ваш Шанс. — 2019. — № 46 (13 нояб.). — С. 9А.

Сергеев В. Помочь ангелу угнаться... : вышла в свет книга доктора Сницаря «Очерки инфектологии» / В. Сергеев // Ваш Шанс. — 2020. — № 2 (15-22 янв.). — С. 15А.

Федорина А. Вірусний гепатит С : знай, щоб не боятися / А. Федорина // Україна молода. — 2013. — № 71 (21 трав.). — С. 12.

***

Вечір пам'яті Андрія Сніцаря організували в Сумах [Електронний ресурс] // Суспільне новини : сайт. — Текст. і граф. дані. — 2020. — 13 січ. — Режим доступу: <https://suspilne.media/8718-vecir-pamati-andria-snicara-organizuvali-v-sumah/> (дата звернення 28.02.2023). — Назва з екрана.

Кавовий клуб — Андрій Сніцарь [Електронний ресурс] / Суспільне Суми // YouTube. — Відео дані. — 2015. — 13 лип. — Режим доступу:

https://www.youtube.com/watch?v=psF9VH76R7w&ab_channel=%D0%A1%D1%83%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B5%D0%A1%D1%83%D0%BC%D0%B8 (дата звернення 06.03.2023). — Назва з екрана.

Касьяненко Игорь. В Сумах продолжается презентация итогов арт-медиа проекта «Культурный остров 2020». Андрей Сницарь [Электронный ресурс] / И. Касьяненко // АТС : медиа

портал. — Текст. и граф. дан. — 2020. — 15 марта. — Режим доступа: <https://creativpodiya.com/posts/62043> (дата обращения 27.02.2023). — Название с экрана.

Наулко Ю. Доктор Сницарь, «Ты здесь» [Электронный ресурс] / Ю. Наулко // The Sumy Post. Сумські новини : сайт. — Текст. і граф. дані. — 2020. — 14 січ. — Режим доступу: <https://sumypost.com/sumynews/suspilstvo/doktor-snytsar-ty-zdes/> (дата звернення 01.03.2023). — Назва з екрана.

Сницарь Андрій Олегович [Электронный ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія. — Текст. і граф. дані. — Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BD%D1%96%D1%86%D0%B0%D1%80%D1%8C_%D0%90%D0%BD%D0%B4%D1%80%D1%96%D0%B9_%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87 (дата звернення 07.03.2023). — Назва з екрана. — Дата останньої правки: 29.03.2022.

Три года без Вас, Доктор Сницарь [Электронный ресурс] / Ю. Наулко // Facebook. Доктор Сницарь. — Текст. и граф. дан. — 2022. — 11 нояб. — Режим доступа: <https://www.facebook.com/dr.andrei.snitsar/> (дата обращения 28.02.2023). — Название с экрана.

Троцька І. Андрій Сницарь : Якщо людині цікаво жити — вона боротиметься! [Электронный ресурс] / І. Троцька // Ваше здоров'я : сайт. — Текст. і граф. дані. — 2020. — 6 берез. — Режим доступу: <https://www.vz.kiev.ua/andrij-snitsar-yakshho-lyudyni-tsikavo-zhyty-vona-borotymetsya/> (дата звернення 27.02.2023). — Назва з екрана.

Троцька І. Три роки тому пішов у вічність Андрій Сницарь [Электронный ресурс] / І. Троцька // Данкор онлайн : сайт. — Текст. і граф. дані. — 2022. — 11 листоп. — Режим доступу: <http://dancor.sumy.ua/articles/community/438825> (дата звернення 27.02.2023). — Назва з екрана.

У Сумах помер відомий лікар Андрій Сницарь [Электронный ресурс] // Сумські Дебати : сайт. — Текст. і граф. дані. — 2019. — 11 листоп. — Режим доступу:

<https://debaty.sumy.ua/news/u-sumah-pomer-vidomij-likar-andrij-snitsar> (дата звернення 27.02.2023). — Назва з екрана.

У Сумах для студентів-медиків презентували книгу інфекціоніста Андрія Сніцаря [Електронний ресурс] // Трибуна. Суми : сайт. — Текст. і граф. дані. — 2020. — 31 січ. — Режим доступу: <https://trybuna.sumy.ua/news/u-sumah-dlya-studentiv-medykiv-prezentuvaly-knygu-infekcionista-andriya-snitsarya/> (дата звернення 28.02.2023). — Назва з екрана.

***

Гора А. Грипп : краткий ликбез от сумского врача-инфекциониста Сницаря (+ 5 советов сумчанам) [Электронный ресурс] / А. Гора // Gorod.sumy.ua : сайт. — Текст. и граф. дан. — 2016. — 5 дек. — Режим доступа: https://gorod.sumy.ua/news/gorod_i_region/34415-gripp-kratkiy-likbez-ot-sumskogo-vracha-infekcionista-snicarya_5-sovetov-sumchanam.html (дата обращения 04.03.2023). — Название с экрана.

Сумський лікар-інфекціоніст Андрій Сніцарь надав корисні поради для містян щодо профілактики і лікування грипу в умовах важкої епідемічної ситуації в Сумах.

Грипп: советы доктора Сницаря [Електронний ресурс] // Ваш шанс : громадсько-діловий тижневик. — Текст. і граф. дані. — 2016. — № 49 (7 груд.). — Режим доступу: <http://www.shans.com.ua/?m=nr&id=64461&in=613> (дата звернення 06.03.2023). — Назва з екрана.

Беручи до уваги ситуацію з грипом у місті, головний лікар обласної інфекційної лікарні Андрій Сніцарь дав свої рекомендації щодо боротьби з захворюванням.

Инфекционист Андрей Сницарь : «При ботулизме сначала ухудшается зрение» [Електронний ресурс] // Факти : сайт . — Текст. і граф. дані. — 2017. — 16 черв. — Режим доступу: <https://fakty.ua/238596-infekcionist-andrej-snicar-pri-botulizme-snachala-uhudshaetsya-zrenie> (дата звернення 04.03.2023). — Назва з екрана.

Сумський лікар-інфекціоніст Андрій Сніцарь дає доступні поради відносно того, як уникнути ботулізму та що робити, якщо з'явилися підозри щодо цього небезпечного захворювання.

Как не съестъ бактерию ботулизма и что делать, если это уже произошло [Електронний ресурс] // Деро. Винница : сайт. — Текст. і граф. дан. — 2017. — 21 июня — Режим доступа: <https://vn.depo.ua/rus/vn/yak-ne-z-yisti-bakteriyu-botulizmu-i-scho-robiti-yakscho-ce-vzhe-stalosya-20170616590151> (дата обращения 04.03.2023). — Название с экрана.

Досвідчений лікар-інфекціоніст Андрій Сніцарь радить не купувати і не споживати тих продуктів, якість яких викликає хоч найменший сумнів.

Сандрович Н. Могут пострадать суставы, сердце, нервная система: чем опасен укус клеща [Електронний ресурс]: [рекомендації лікарів-інфекціоністів Юрія Жигарєва та Андрія Сніцаря] / Н. Сандрович // Факти : сайт. — Текст. і граф. дані. — 2019. — 20 квіт. — Режим доступа: <https://fakty.ua/302844-mogut-postradat-sustavy-serdce-nervnaya-sistema-chem-opasen-ukus-klecsha> (дата звернення 06.03.2023). — Назва з екрана.

Надано рекомендації лікарів-інфекціоністів щодо запобігання укусам кліщів та хворобам, які вони викликають.

Сницарь А. Сумской врач : Из-за вас, тупоголовых, – «знатоков» и родителей [Електронний ресурс] / А. Сніцарь // Сумські дебати : сайт. — Текст. і граф. дані. — 2018. — 29 січ. — Режим доступа: <https://debaty.sumy.ua/news/medicine/sumskoj-vrach-yz-za-vas-tupogolovyh-znatokov-y-rodytelej> (дата звернення 04.03.2023). — Назва з екрана.

Думки лікаря-інфекціоніста про вакцинування і лікування дифтерії на Сумщині.

Херсонцам о простуде и гриппе [Електронний ресурс] // Херсонці : сайт. — Текст. і граф. дані. — 2016. — 16 груд. — Режим доступа: <https://khersonci.com.ua/public/20095-khersontsy.html> (дата звернення 04.03.2023). — Назва з екрана.

Про те, як не захворіти і що робити, коли все ж підхватили вірус, розповідають лікарі, зокрема Андрій Сніцарь, головний лікар Сумської обласної інфекційної лікарні.

